

Van de WAZ naar de BAZ

Nederland wordt gedreven door een ongekende regelzucht. Of het nu de Europese richtlijnen zijn, bijvoorbeeld over het leefgebied van de grutto, of de alsmaar uitdijende club van ambtenaren, die zichzelf met nieuwe regels in stand lijkt te willen houden. Dit terwijl de productiviteit van deze groep ambtenaren steeds verder afneemt. Voormalig hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Jos Blank stelt in een interview met *Het Financieele Dagblad* dat het hoog tijd is dat de geldkraan wordt dichtgedraaid. De ambitie van het nieuw aangetreden kabinet om 1 miljard te bezuinigen op het ambtenarenapparaat is daarbij een ondergrens. Wel is de kans aanwezig dat de overheid dan weer meer zzp'ers zal gaan inhuren. Dat is de groep die ten dele bestaat uit schijnzelfstandigen en door diezelfde overheid onder de loep wordt genomen.

Om het voor de groep (schijn)zelfstandigen minder interessant te maken, worden de fiscale voordelen van het ondernemerschap verder afgebouwd. In een eerdere bijdrage heb ik daar mijn mening al over geventileerd en aangegeven dat dit een verkeerde strategie is. Om schijnzelfstandigheid te voorkomen worden namelijk alle, ook echte, ondernemers getroffen door die maatregelen. Terwijl deze bij de invoering toch echt als valide werden gezien.

Als laatste uiting van allerlei regelzucht hebben we straks te maken met de BAZ, basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen. Deze wet is bedoeld om ervoor te zorgen dat alle zelfstandigen zijn verzekerd tegen de gevolgen van arbeidsongeschiktheid. Voor de oudere ondernemers onder u is deze verzekering geen onbekende. In het verleden was er een WAZ, Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, die onderdeel was van de heffing door de Belasting-

dienst. Deze WAZ heeft bestaansrecht gehad van 1 januari 1998 tot 1 augustus 2004. De onduidelijkheid over de positie van zzp'ers was toen ook al bekend en toch werd deze WAZ afgeschaft.

Nu lijkt deze wet een tweede kans te krijgen met een subtiële verandering in de naam, van een wet naar een verzekering. De gedachte hierachter is dat veel zzp'ers geen financiële buffers hebben, als zij ziek, of erger arbeidsongeschikt worden. Om de hoogte van de premie enigszins in de hand te houden wordt er gekozen voor een eigen risico van één jaar. Door de Nederlandse orde van advocaten wordt zelfs gepleit voor een termijn van twee jaar. Voor deze groep, als ook de tandarts-zzp'er, is een eigen risico van één jaar vaak te overzien. Ook is er een groep die ouder is en voldoende eigen middelen heeft om dit risico te dragen. Echter, er is ook een grote groep 'ondernemers' aan de onderkant van de zzp-wereld aanwezig, zoals de Uber-chauffeurs en pizza-bezorgers van Deliveroo. Deze groep kan een jaar zonder inkomen niet overbruggen en is na het opeten van 'eigen vermogen' aangewezen op de Algemene Bijstandswet. Waar we uiteindelijk allemaal weer aan meebetalen.

Ik vind het daarom heel terecht dat de overheid daarop inzet, maar niet met onjuiste instrumenten. Als de overheid nu eindelijk eens een einde zou maken aan de schijnzelfstandigheid, dan zou het invoeren van de BAZ en het versoberen van de fiscale faciliteiten van echte ondernemers volstrekt onnodig zijn. Mijn inschatting is dat de BAZ na een aantal jaar weer zal verdwijnen en wellicht komt dan tien jaar later weer een ambtenaar op het idee om de WAZ in te voeren. ■

Richard Mastwijk
Consultant en partner bij van helder